

IN MEMORIAM

Dr. Kemal Bašić (1964-2020)

U nedjelju, 22. novembra 2020. godine, od posljedica upale pluća uzrokovane pandemijom Covid-19, u Sarajevu je na bolji svijet preselio dr. sc. Kemal Bašić.

Rođen je 8. januara 1964. godine u selu Hadžići kod Prijedora, od oca Muhameda i majke Šefike. Osnovnu školu završio je u Kevljanima i Omarskoj kod Prijedora.

Završio je Gazi Husrev-begovu medresu u Sarajevu 1982/83. godine, a Islamski teološki fakultet u Sarajevu /sad Fakultet islamskih nauka/ početkom 1991. godine odbranom diplomskog rada "Vakufi u Banja Luci". Od 1991. godine odlukom Mešihata Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini bio je postavljen za vjerskog službenika (imama) u Švedskoj.

Postdiplomske studije je pohađao i 3. februara 1999. godine magistrirao na Univerzitetu u Ankari u Republici Turskoj na Odsjeku za historiju i umjetnost islama /historija islama/ s temom "Veze između bosanskohercegovačkih muslimana i Osmanske države 1878-1914, posebno vjerske veze".

Nakon povratka u Bosnu i Hercegovinu 1999. godine, radio je dva semestra na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Tuzli u svojstvu vanjskog saradnika predavajući staroturski/osmanski/jezik. Nakon toga zapošljava se u Tuzli kao profesor islamske vjeronomnauke, gdje ostaje narednih skoro 14 godina. U Tuzli je jedno vrijeme bio i savjetnik za islamsku vjeronomnauku tuzlanskog muftije te saradnik Prosvjetno-pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona.

Godine 2013. preselio se u Sarajevo i upisao doktorski studij iz historije – smjer Bosna i Hercegovina pod osmanskom vlašću 1463-1839. na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Pod mentorstvom prof. dr. Enesa Pelidije, doktorirao je 19. aprila 2018. godine, odbranivši doktorsku disertaciju pod naslovom “Zvornički sandžak u 17. stoljeću”.

Od novembra 2019. godine izabran je na mjesto višeg stručnog saradnika za stariju historiju na Institutu za historiju Univerziteta u Sarajevu.

Dr. Bašić se bavio kulturno-historijskom baštinom Bosne. Zahvatao je širok spektar tema u svom naučnom radu. Ostavio je iza sebe značajan trag u bosanskohercegovačkoj historiografiji sa relevantnim naučnim i stručnim knjigama i radovima. Bio je učesnik više tribina, naučnih skupova, okruglih stolova, promocija knjiga. Bavio se i prevodilaštvom stručnih tekstova sa turskog na bosanski jezik.

Autor je knjige “Kozarac kroz historiju” (Tuzla, 2005), koautor knjige “Istaknuti Tuzlaci” sa Midhatom Spahićem (Tuzla, 2005), priređivač knjige “Ilijas Mahmulin: Umino ognjište” (Tuzla, 2011) i autor knjige Muhamed Tajib Okić-život i djelo (Sarajevo, 2015).

Bio je član redakcije za publiciranje djela: “Hivzija Suljkić: Sabrani tekstovi” (3 knjige) (Tuzla, 2007) i knjige Hasan Škapur “Odnos osmanskih vlasti prema bosanskom ustanku (1875-1878)” (Sarajevo, 2017).

Autor je većeg broja naučnih radova kao i prijevoda s turskog jezika koji su objavljeni u raznim publikacijama i časopisima u Bosni i Hercegovini kao što su: Muallim, Novi muallim, Hikmet, Pogledi, Glasnik Vrhovnog islamskog starještinstva, Preporod, Arhivska praksa, Takvim, Anal Gazi Husrev-begove biblioteke, Gračanički glasnik, Baština sjeveroistočne Bosne, Glasnik Arhiva i Arhivističkog udruženja Bosne i Hercegovine, Prilozi Instituta za historiju, itd.

Iza dr. Bašića ostalo je više rukopisa koji su bili u pripremi. U 2020. godini pripremio je tri naučna rada koja su objavljena posthumno u Analima Gazi Husrev-begove biblioteke, Historijskim traganjima br. 19

i Zborniku radova "Prijelomne godine bosanskohercegovačke prošlosti" u izdanju Instituta za historiju. Vijeće Instituta je na decembarskoj sjednici 2020. godine uvojilo prijedlog da se dopunjena doktorska disertacija dr. Bašića "Zvornički sandžak u 17. stoljeću" posthumno štampa u okviru izdavačke djelatnosti Instituta za 2021. godinu. Knjiga je objavljena u decembru 2021. godine. Dr. Bašić je, također, bio i jedan od osnivača i član Centra za osmanističke studije u Sarajevu.

Njegovim odlaskom porodica i prijatelji, kolege s radnog mjesta, akademска zajednica i naša država ostali su bez vrijednog, tihog, susretljivog, ponosnog, dostojanstvenog i poštenog čovjeka. Bio je otac, prijatelj, profesor, imam, teolog, naučni i kulturni radnik, historičar-osmanista, entuzijast, bibliofil, živa enciklopedija, bosanski domoljub, ali i žrtva genocida nad Bošnjacima od 1992. do 1995. godine u kojem su mučki ubijeni njegovi roditelji, iako su bili u poodmakloj životnoj dobi. Ostaje nada da će se među novim generacijama unutar akademskih krugova pojaviti osobe koje će sa sličnim žarom i entuzijazmom prema nauci, kako je to činio dr. Bašić, nastaviti otkrivati manje poznate ili potpuno zanemarene stranice bosanskohercegovačke prošlosti.

Dr. Bašić je 24. novembra 2020. godine, nakon dženaza-namaza, ukopan na mezarju Bukovčići u Tuzli. Iza njega su ostala dva lijepo odgojena sina, Faruk i Haris, zatim njegova pisana djela, značajan bibliotečki fond, uspomene i sjećanja.

Sedad Bešlija